

ΤΡΥΦΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ - ΖΑΚ ΠΡΟΥΜΕΝ

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΗΚΑ ΤΗ ΜΑΝΝΑ ΜΟΥ

ΑΙ, ναι, δεν ήτανε διόλου ώμορφος ο μικρός 'Αντρέας! Ήταν ξεραγκιανός και μαυριδερός, με δυο λιγνά κενιά και χέρια μακριρά σαν τού γορλίνα, ένα μέτωπο πάντα ζωρμμένο απ' την προσπάθεια να καταλάβη τί του λένε, γιατί δεν ήτανε ούτε πολύ έξυμνος, ο καυμένος! Προσθέστε τώρα σ' όλ' αυτά ένα πρόσωπο χλωμό, δυο μάτια ποτικίσια και ζωμούς κοκκαλιάρικους και κακοφτιαγμένους. Δεν τραβούσε τη συμπάθεια τών άλλων παιδιών, μά ούτε και γύρευε τις σχέσεις τους. Ήτανε σχεδόν σιωπηλός. Όταν καμιά φορά έπαιζε κι' αυτός μαζί τους, ούτε φώναζε, όπως όλοι, ούτε και μιλούσε.

—Ραμμένο τάχεις τ' στόμα σου; τούλεγαν μερικοί πειραχτικά. Κι' άλλοι πρόσβηταν:

—Λές και κατάπιε τη γλώσσα του!...

Όπτε στο σπίτι του μιλούσε ο μικρός 'Αντρέας. Τόν έπαιρναν για μόνονω, γι' άγριμ. Ο πατέρας του δεν τόν άγαπούσε διόλου, γιατί φαταζότανε πώς τ' παιδί του δεν άγαπούσε Κόσταν. Στο σχολείο ο δάσκαλος άγανακτούσε μαζί του:

—Είσαι άμυλητος, 'Αντρέα. Δεν φανερώνει καλό χαρακτήρα αυτό, παιδί μου. Μίλα και σύ, κουβεντιάζε, γέλα όπως όλα τ' παιδιά, την ώρα που πρέπει θέσια!

Τό χαμόγελο όμως τού μικρού 'Αντρέα ήτανε ένας τόσο θλιβρός μορφασιμός, πού κι' ο δάσκαλος έχανε την ύπομνηή του κι' άνασθίκανε τους άμους του άπογοητευμένος. Δεν ήξερε λοιπόν ο καλός εκείνος άνθρωπος, πώς είνε δύσκολο να γελώσαι ένα παιδάκι, όταν δεν είνε ώμορφο ούτε κι' έξυμνο, κι' όλος ο κόσμος έχει την σκληρότητα να τ' κοροϊδεύη!

Έκείνοι πού τόν ισόμζαν κακό τόν μικρό 'Αντρέα, δεν θά είχαν ίδη, θέσια, τ' πιστό θλέμμα του, όταν έπεφτε πάνω στη μητέρα του, όταν τύχαινε να θρεθούν ολομυήτοι οι δυο τους, και προπάντων τ' θράδυ, στην κρεββατοκάμαρα, πού έκείνη τόν σκέπαζε στοργικά σ' ό κρεββατάκι του, για να κοιμηθ' ζεστά. Και κείνη, τ' ίδιο, ή έπληη και ταπεινή γυναίκα δεν μιλούσε σχεδόν διόλου! Τά λόγια της ήσαν άπότομα και λιγοστά, μετρομένη. Είχε ώστόσο μία γλυκεία, θερμή φλόγα και λιγοστά, μετρομένη της μάτια, όταν ή δυστυχία τούς γονάτιζε όλους μέσα στα μαύρα της φιούδες τ' άγοράκι της σ' τ' μέτωπο και σ' τα χλωμά τ' μάγουλα στοργικά κι' έκείνη, με την ψυχή ήσυχασμένη και γεμάτη κρυφή χαρά κι' εύτυχία, έλεγε μονάχα:

—Μάννα μου!... Μάννα μου!...

Δέν είχε πλουσιώτερο λεξιλόγιο για να έκφράση την τρυφερότητα πού πλημμύριζε την πονεμένη καρδιά του και παρακολουθούσε με τ' μικρά τ'ον ματάκια, πού καθρέφτιζαν την χαρά, την άγναμητή σιλουέττα της μαμάς του, καθώς γρηναοερχότανε, χωρίς θόρυθο, γρήγορα, μέσα σ' ό δωμάτιο, ταχτοποιώντας και φρονιζόντας για τ' καθετί. Κι' έπειτα έκλεινε τ' μάτια του, για να συγκρατήση και μέσα σ' όν ύπνο του τ' όνο άγναμημένο δράμα της ζωής του.

Όταν τ' οκληρό φως πλημμύριζε τ'ον προτό δωμάτιο και χτυπούσε τ'ά θλέφαρα τού μικρού παιδιού, τούφερνε πάλι τις μαύρες άναμνήσεις της πικρής ζωής του, τ'ά πειράγματα τών συμπαθητών του, τούς σαρκασμούς και τις παρατηρήσεις τού δασκάλου. Ο 'Αντρέας, άναστέναζε τ'ραβωνιάς για τ' οκολείο. Και κεί, όταν ή φτωγή καρδούλα του, πού κανέναν δεν μπορούσε ή δεν θέλανε να καταλάβη τούς άδύνατους παλμούς της, τού πονούσε πολύ, όταν ένοιωθε την πίκρα να πλημμυρίζει την ψυχή του, μουρμούριζε μονάχα για τόν έαυτό του:

—Μάννα μου!... Μάννα μου!...

Όλη του ή ζωή ήτανε κλειόμενη μέσα σ' αυτές τις δυο λέξεις, τις δύο άπλες, μά τόσο άπέραντες γι' αυτόν, γιατί περιέκλειαν τ'ά μάτια του όλη την τρυφερότητα, όλη τη γλυκύτητα κι' όλη τη χαρά τού κόσμου.

Μιά μέρα, πού ο 'Αντρέας ήτανε σ' ό σχολείο π'ό σιωπηλός, π'ό κακόκεφος και π'ό άμελέτητος απ' τ'ό συνηθισμένο του, οι μικροί του τύραννοι ένοιωσαν περισσότερο άπό κάθε άλλη φορά την άνάγκη να τόν πειράζουν, να τόν στενοχωρήσουν. Έτο' είνε δυστυχώς τ'ά παιδιά... Άρπαζαν τ'ό κασκέτο του κι' άφου τ'όρριζαν άρκετές φορές ο ένας

σ'όν άλλο, σ'ό τέλος τ'ό ποδοπατούσαν γελώντας με τούς άγριους μορφασιμούς τού δυστυχισμένου 'Αντρέα.

—Ένα μουλάρι σαν και σένα, δεν έχει άνάγκη από καπέλλο! τού φώναζε ο μικρότερος από όλους.

—Είστε άκαρδα παιδιά! Είστε θανάδροι και τιποτένιοι! ξεφώνιζε ο 'Αντρέας μέσ' από τ'ά δάκρυά του.

—Τιποτένιοι, είπες; Στάσου και θά σε μάθουμε να μιλάς!...

Κι' άμέως έπεσαν δυο-τρεις άπάνω του και τόν έβειρναν αλύπητα. Καθώς όμως άκουπούσε σ'όν τοίχο, για να μην πέση κι' έδειχνε σ' όλους τ'ό πρόσωπό του άγριεμένο απ' τούς μορφασιμούς, θρωμισμένο απ' τ'ά χρώματα και τ'ά δάκρυα, τ'ά παιδιά, σαν να τρώαζαν, άποτραθηήτηκαν.

—Άντε τώρα, να σ' έμωξή ή μητέρα σου! τού φώναζε κάποιος απ' αυτά, με σ' όκτο μά και με περιφρόνηση.

—Είνε κι' αυτή μία θρωμιάρα σαν και δαυτόν! φώναζε ένα άλλο παιδί.

Τότε μαυρίσε τ'ό μάτι τού 'Αντρέα. Ρίχτηκε ξεφνικά, σαν μαγιασμένος πάνω σ'ά παιδιά. Η γροθιάς του, τ'ά πόδια του, τ'ό κεφάλι του, τ'ά δόντια του, χτυπούσαν, δάγκωναν και έξοκίζαν. Χτυπούσε αλύπητα, τρελλός από τη λύσσα του.

Όταν, ύστερ' από λίγο, έβγαζε μπροστά σ'ό σπίτι του κι' έσπρωζε την πόρτα τού μαγαζιού τού πατέρα του, ήτανε τόσο άποκαυμένος, τόσο τακιομένος, πού μόλις μπορούσε να σέρνεται. Ο πατέρας του, πού έπινε κείνη την ώρα με κάποιον φίλο του, μόλις τόν είδε άπόρησε και φώναζε:

—Τι έπαθε και περπατάς έτσι, σαν θροισμένη καραβίδα!...

Τότε τ'ό παιδί σήκωσε π'ός τόν πατέρα του τ'ό πριμένο του πρόσωπο, μαυρισμένο απ' τ'ά χτυπήματα και έξοκισμένο απ' τις γραντζουνιές. Κι' έκείνος πρόσεξε τότε, ότι τ'ό ασκκάκι τού μικρού ήτανε σκισμένο σ' έξι μεριές.

—Μωρέ πιάστηκες σ'ό έζλο, θρωμόσκυλλο; φώναζε παρατάντας άγριεμένος τ'ό πατήρι του.

—Υπερασπίστηκα τη μάννα μου!... φώναζε ο μικρός.

—Τι έκανε λέει; Υπερασπίστηκες τη μητέρα σου!... Έ, άμε σ'ό διάβολο, σάλιαγκι! Τόν παλληκαρά θέλησες να παραστήσεις, μαρ'ε μωζιάρικο;... Δεν σ'ό φτάνει πού είσαι ο τελευταίος σ' την τάξη σου, ο π'ό χοντροκέφαλος, ο π'ό τεμπέλης;... Θα χουμε τώρα και καυγάδες και χτυπήματα;... Σκάσε, μιλιά, γιατί σ' έσκισα! Στάσου όμως να σου μωθώ ενώ να μη ξανασκίσης άλλη φορά τ'ά ρούχα σου!

Κι' ο πατέρας του, θλασφωμώνας όλους τούς άγίους, έδωσε κι' αυτός ένα γερό έζλο σ'ό σακατεμένο παιδί του. Όχι από κακία! Ήθελε να δώση άνατροφή σ'ό γιοιό του! Κ' α' τρόποι του ήσαν έτσι άπότομοι, σαν τ'ό πρόσωπό του. Εζόλιζε, όπως τόν είχανε ζυλίσει κι' σ'όν, σ'όν καιρό του, για να γίνη καλός και χρήσιμος άνθρωπος. Άπλούστατα πράγματα!...

Έκείνο τ'ό θράδυ, ή μάννα τού 'Αντρέα πήγε πολύ άργά στην κρεββατοκάμαρα. Ο 'Αντρέας κοιμότανε. Μιά φωτεινή δέση, μέσ' απ' τις κουρτίνες, έπεφτε πάνω σ'ό κρεββατάκι του. Κι' ή μητέρα του είδε σ'ό ταλαίπωρο, έξοκισμένο, χλωμό προσώπακι τού γιοιού της τις μελανιές απ' τ'ά χτυπήματα και μέσα στην άκαθαρσία πού σκέπαζε τ'ά μάγουλά του, τ'ά ίχνη τών χοντρών δακρύων. Είθε και τις μικρές γροθιάς τού παιδιού της, σφιγμένες με λύσσα.

—Παιδί μου!... παιδάκι μου!... φιθύρισε ή φτωγή μητέρα.

Δέν είχε τίποτ' άλλο. Ίσως να μη μπορούσε να θρη άλλες λέξεις σ'ό σκοτεινό μωλό της, για να έκφράση την άπληή αυτή σκέψη. Ο γιοιός της την υπερασπίστηκε. Τ'ό είχε μάθει αυτό. Και δοκίμαζε κάποια καινούργια χαρά, σ'ά κατάθαθα της ψυχής της. Ένα είδος εθνομυσούνης ανέβαινε και πλημμύριζε την πονεμένη καρδιά της, άνακα-εμμένη με θλίψη και περιφρόνηση. Ο 'Αντρέας ήτανε άντρας! Την είχε υπερασπιστή σαν άντρας!...

Σιγά τότε, με προσοχή μη τόν εντύνηση, τ'ά χοντρά της, μαρμαμμένα χέλια, φίλησαν τ'ά καταματωμένα χεράκια τού παιδιού της. Ο μικρός χαμογέλασε μέσα σ'όν γαλήνιο ύπνο του και τ'ό στόμα του σάλεψε λιγάκι, για να φιθυρήση τη μόνη λέξη πού μπορούσε να έκφράση όλη την τρυφερότητα τού δυστυχισμένου αυτού παιδιού:

—Μάννα μου!... Μάννα μου!...

ΟΙ ΕΞΕΧΟΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΓΙΑ ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
 Τ'ό «Μπουκέτο» και ή «Οικογένεια» τ'οιόν παραγωγικά και τ'ά δυο τ'ον περιαιών μας τίττον.
Έλευθέριος Βενιζέλος